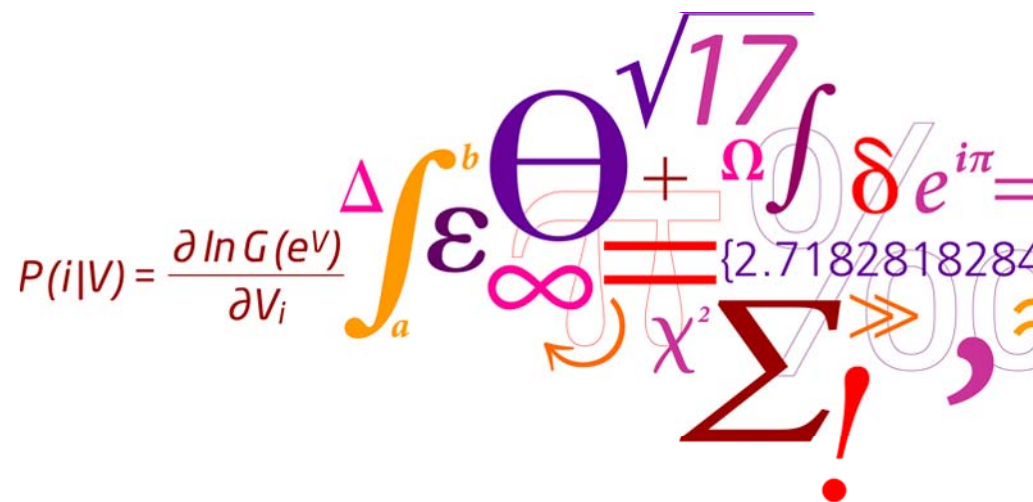

En trængselsafgift set fra et forskerperspektiv

Mogens Fosgerau

DTU Transport

5. December 2011

Punkter

- Virker det?
- Er det godt?
- Hvor skal ringen ligge?
- Hvor stor skal taksten være?
- Hvordan skal den variere over dagen?
- Anvendelse af provenuet
- Parkeringsafgifter
- Hvor går den økonomiske aktivitet hen?
- Monitering

Virker det?

- Ja!
 - Alle udenlandske erfaringer, danske AKTA eksperiment
- Hvis det bliver dyrere at passere ringen, vil færre gøre det
- Bilister kan tilpasse på mange mange måder, på forskellige tidshorisonter
 - Rejsetidspunkt
 - Rute
 - Transportmiddel
 - Aktivitetsmønster
 - Bopæl
 - Arbejdsplads
- De ved det ikke altid, hvis man spørger dem direkte
- Men tilpasse sig, det gør de!

Er det så en god ide?

- Det er et politisk spørgsmål
- Økonomer kan vurdere hvorvidt den velfærdsøkonomiske "kage" bliver større
- Hovedelementer
 - Tid og penge. Miljø fylder relativt mindre
 - Afgift: privatbilisterne taber, erhverv vinder, statskassen vinder
 - Kollektiv trafik: statskassen taber, brugerne vinder
- Bliver kagen så større?
 - Ikke nødvendigvis, hidtidige beregninger tyder ikke på det
 - "For lidt" trængsel, der er allerede meget høje afgifter på biltransport, parkeringsafgifter, systemomkostninger, investering i kollektiv trafik
- På den anden side har trafikmodellerne mangler
 - Mangler (måske) væsentlige trængselsdele
 - Mangler mulighed for at vise spredning af myldretiden
 - Mangler rejsetidsvariabilitet
- Vi må bruge modellerne så langt vi kan og den sunde fornuft for resten

Hvor ligger ringen bedst?

- Det ved jeg ikke
- Det ved du heller ikke!
 - Det er nødvendigt at regne grundigt på det
 - Der findes ingen intuitive regler for optimalt design under realistiske begrænsninger

- Ringbanen
- Ring 2, ring 3
- Motorringvejen
- Skal selve bomringen være indenfor eller udenfor?
- Sjove hjørner

Hvor stor skal taksten være?

- Hvis den velfærdsøkonomiske kage skal være størst mulig?
- Udgangspunkt i marginale eksterne omkostninger
 - Hvor meget forsinkelse koster du (som marginal bilist eller lastbil) de andre trafikanter
 - Hvor meget koster deres tid
 - Det skal du betale for
 - Men du kan få rabat hvis du er på vej til/fra arbejde, for så gavner du os andre

Hvordan skal den variere over dagen?

- Efter hvor meget trængsel, der er (når afgiften er indført)
 - Fx efter hvor lang køen er på motorvejen ind i og ud af byen
 - Forskel på morgen og aften
 - Forskel på ind og ud
 - Men det skal også være til at finde ud af
- Den godt udformede afgift vil sprede trafikken tidsmæssigt
 - Men ikke mere, end at kapaciteten er udnyttet optimalt i hele myldretiden
 - For mange vil det blive muligt at tage senere af sted om morgenen
 - Men stadig ankomme til samme tid på arbejde som før

Anvendelse af provenuet

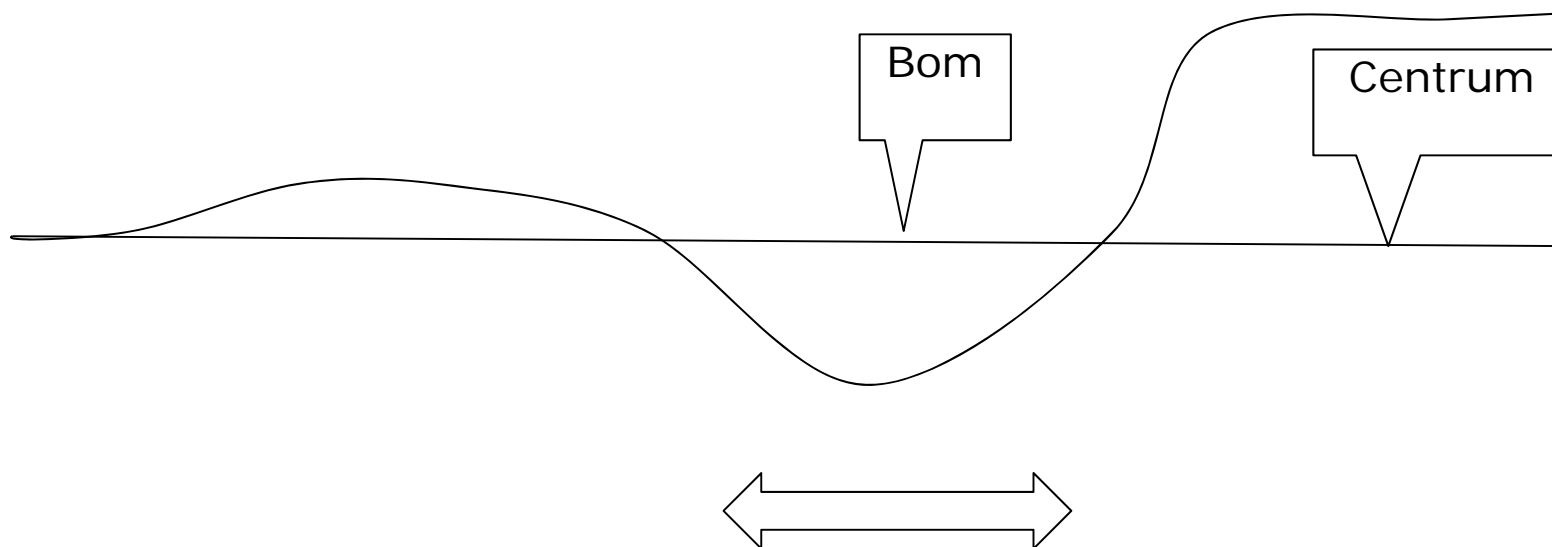
- Nu opkræver vi bompenge
 - Lad os sige, at afgiften bliver udformet godt mhp at regulere trængslen
- Hvad skal vi så bruge pengene til?
 - Når systemet er betalt
- Økonomerne siger
 - En krone er en krone. Tænk på indkomstkatten eller registreringsafgiften (som er dyre penge)
- Politikerne siger
 - Vi må give bilisterne i København noget tilbage
- Økonomerne siger
 - Det koster
 - Bør vurderes på lige fod med resten af projektet

Parkering

- Hvad sker der med parkeringsafgifterne i København?
 - Det er kommunens redskab til at regulere trafikken
 - Og sikre adgang til parkeringspladser
 - Skal de fases ud?
 - Eller skal de skifte formål?

Hvor går den økonomiske aktivitet hen?

- Måske noget i denne retning

Monitering

- Når vi nu laver eksperiment i stor skala,
- skylder vi eftertiden
- og omverdenen
- at samle data, så vi kan lære noget
- Lær af Stockholm, og gør det mindst lige så godt
 - Og lær af deres fejl!
 - Før/efter rejsevaneundersøgelse, geninterview (på samme tid)
 - GPS tracking af mange biler
 - Trafiktællinger, hastigheder, rejsetider
 - Detailhandel, beskæftigelse, bosætning, boligpriser
- Sæt penge af til analyse
 - Af hensyn til forskning
 - Dokumentere effekter for vælgere

Punkter

- Virker det? Ja!
- Er det godt? Måske!
- Hvor skal ringen ligge? Brug modeller!
- Hvor stor skal taksten være? Svarende til trængslen!
- Hvordan skal den variere over dagen? Ligesom trængslen!
- Anvendelse af provenuet? Pas på pengene!
- Parkeringsafgifter? Hvorfor nu det?
- Hvor går den økonomiske aktivitet hen? Væk, ind og ud!
- Monitering? Jatak!

Tak!